

Matematicko-fyzikálny časopis

Dionýz Ilkovič

Perspektívny plán fyzikálneho výskumu na Slovensku

Matematicko-fyzikálny časopis, Vol. 3 (1953), No. 1-2, 9--10

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/126831>

Terms of use:

© Mathematical Institute of the Slovak Academy of Sciences, 1953

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

PERSPEKTÍVNY PLÁN FYZIKÁLNEHO VÝSKUMU NA SLOVENSKU

AKADEMIK SAV DIONÝZ ILKOVIČ

(Prejav prednesený na prvej plenárnej schôdzke IV. sekcie SAV dňa 27. júna 1953.)

Vážení súdruhovia!

Súdruh prof. S c h w a r z vo svojom diskusnom príspevku o úlohách Komisie pre matematiku a fyziku SAV, aj keď hovoril najmä za jej matematickú složku, dotkol sa opakovane aj postavenia a dnešného poslania fyziky v súbore exaktných prírodných a technických vied. Považujem za potrebné jeho slová len doplniť a konkretizovať vzhľadom na fyzikálnu složku tejto komisie.

Minulosť a dnešný stav pestovania fyziky na Slovensku je ten istý ako pri matematike a má aj tie isté príčiny, ktoré netreba opakovať. Bude preto fyzikálna složka Komisie pre matematiku a fyziku pracovať zpočiatku rovnakým spôsobom a s rovnakým zameraním ako jej složka matematická a obidve budú úzko spolupracovať. Priamo v rámci SAV budú obidve složky konať pravidelné semináre, na ktorých sa budú študovať vybrané aktuálne problémy obidvoch týchto vied, a to na základe najnovšej literatúry knižnej aj časopiseckej, domácej i zahraničnej, najmä sovietskej. Tieto semináre budú teda aj strediskom obohacovania našej vedy skúsenosťami a objavmi sovietskej vedy. Budú prístupné každému, kto sa bude chcieť na nich pravidelne zúčastňovať a na nich aj pravidelne spolupracovať. Budú predstavovať aj užitočné doplnenie individuálneho štúdia aspirantov študujúcich matematiku, fyziku, ba aj niektoré technické vedy. Budú zaiste užitočné tiež iným mladým vedeckým pracovníkom niektorých vedných odborov.

Na rozdiel od matematiky fyzikálna složka komisie bude však hneď od začiatku pripravovať aj zriaďovanie fyzikálnych pracovísk, zpočiatku menších a úzko zameraných, neskôršie — v tej miere, ako budú dorastať nové fyzikálne vedecké kádre — aj väčšie pracoviská. Prvé z nich bude Laboratórium pre štúdium kozmického žiarenia na Lomnickom štíte, o ktorom sa tu bude ešte hovoriť. Na realizovaní tohto laboratória, ktoré bude časťou väčšieho, aj medzinárodne významného celku, slúžiaceho astronómii, meteorológii a biológii, intenzívne sa už pracuje.

Neskoršie, len čo budú vytvorené potrebné kádrové podmienky, bude sa treba vážne zaoberať aj plánom zriadenia Fyzikálneho ústavu SAV, kde by sa sústavne a za spolupráce s fyzikálnymi pracoviskami ČSAV riešili niektoré fyzikálne problémy základné aj špeciálne dôležité pre rozvoj a hospodárnosť našej socialistickej výroby. V tomto ohľade bude Komisia pre matematiku a fyziku SAV v stálom styku s príslušnými pracoviskami Sekcie vied technických aj s výskumnými pracoviskami. Považujem za svoju milú povinnosť aj na tomto mieste konštatovať, že vysokoškolskí učitelia na Karlovej univerzite v Prahe, ako aj riaditelia fyzikálnych pracovísk ČSAV sa s veľkou ochotou ujímajú doškolovania mladých slovenských vedeckých pracovníkov tým, že ich prijímajú do svojich ústavov na prechodnú dobu, príp. im umožňujú kratšiu alebo dlhšiu študijnú prax na vedeckých pracoviskách, ktoré spravujú. Vo fyzike je však stále otvorený problém základnej výchovy vedeckých a pedagogických pracovníkov, ktorú obstaráva PF SÚ, kde je veľký nedostatok vedúcich učiteľských síl. Tento problém bude musieť SAV za spolupráce ČSAV starostlivo sledovať a iniciatívne hľadať čo najlepšie skoré riešenie.

Na záver a pre úplnosť ešte uvádzam, že Komisia pre matematiku a fyziku SAV je t. č. šesťnásťčlenná a keďže je to aj pracovná komisia, má tiež vedeckú radu, v ktorej sú aj dvaja význační vedeckí pracovníci ČSAV.